

El que hem vist a la Xina Roja

VI — L'ACUPUNCTURA I EL MARXISME

Per ésser metge, per haver estat en la Xina actual i per haver entrat en uns quiròfans xinesos, juntament amb el nostre amic Dr. Lentini, tenim l'obligació moral de parlar-vos d'acupuntura.

Gairebé tothom sap que fa mils d'anys (el volguer-ho precisar és una pedanteria) es clavaven a la pell de determinades persones, que sofrien insuportables dolors, nombrosos elements punxents —tal com puntes de bambú, sílex, estelles, espines de certs peixos, etc.— amb la finalitat de provocar la presència de determinats esperits que amb la seva màgia feien desaparèixer els dolors.

Això ho expliquen escrits de 800 anys enrera referint-se a coses passades 1.700 anys més enrera encara. I hom creu avui que aquestes pràctiques començaren a Xina dintre de les ombres d'una antiga fabulosa, inconcretable.

D'aquestes maniobres se'n va fer un culte —gairebé una religió— i recordo que fa uns pocs mesos el Dr. Pere Barceló en el sopar on festejaven els 40 anys d'haver acabat la carrera em va dir:

—Tu que acabes de venir de la Xina comunista, hauràs vist quelcom d'acupuntura. Ja ho saps que és una filosofia?

Sí, certament una filosofia, un culte, un sectarisme sobrenatural, com volgueu. Això l'interessa vivament al Dr. Barceló perquè és evident que les primeres pràctiques de l'acupuntura anaven dirigides contra el reumatisme.

Passaren molts anys amb aquestes pràctiques abandonades, però els metges xinesos de l'època actual tornaren a investigar la cosa utilitzant agulles molt més fines que les més fines utilitzables per a injeccions hipodèrmiques i d'una llargada de dotze centímetres. Aquestes agulles malgrat la seva finor i longitud no es dobleguen ni es trenquen si són manejades per professionals experts.

Les conseqüències tretes actualment són les següents: De tots els centenars o milers de punxents que la màgia feia servir n'hi ha 10 o 12 de vàlids. Els demés són un «cuento». Ah!..., i naturalment de màgia, res. Els punts precisos es sistematitzen en esquemes diferents per a la regió que es vulgui anestesiar. Al posar dues agulles en posicions paral·leles s'aconsegueix una analgèsia intensa. Aquest és el fonament de l'anestèsia per acupuntura.

El professor Renchnick i l'anestesiista Gemperle de Suïssa, després d'uns raonaments molt discutibles afirmen que es tracta d'un placebo, paraula que equival a farsa quirúrgica, que sols és útil sota el punt de vista psicològic, és a dir, com el conte del cascabell dintre del cervell.

Diuen que van demanar ésser anestesiats i que els anestèsistes xinesos no ho aconseguiren. Doncs bé, jo sols puc referir-me a l'article segon d'aquesta sèrie —Ronsana 52— on deixo constància que un arquitecte i amic del nostre grup, el senyor Yáñez Meana va ésser anestesiats fins el colze, des de la mà, pels tècnics de Canton.

Com que això no és un llibre de medicina i per no allargar massa la qüestió, resumirem la nostra idea de l'acupuntura amb les conclusions següents:

a) L'acupuntura com anestèsia és una pràctica molt interessant perquè no introdueix cap fàrmaco en el cos que després es tingui d'eliminar. El ritme cardíac i la tensió arterial no es modifiquen de manera apreciable.

b) L'acupuntura és una anestèsia inconstant, depenent

la seva efectivitat de la bona o mala disposició de les persones que han d'ésser anestesiades.

Això no és propi de l'acupuntura. En qualsevol anestèsia local o regional ens trobem cada dia amb que la persona que es relaxa i entrega —fonament de la hinòpsis mèdica o sofrologia— s'anestesia amb molta més facilitat que la que presenta un temor resistent o una hiperestèsia produïda pel mateix temor.

c) L'acupuntura és inútil per a les regions molt musculades —braços, cames, etc.— i molt indicada per a les regions amb musculatura dèbil o inexistent.

d) Els metges xinesos no tenen cap interès en mantenir un placebo que tard o d'hora els hi rebotaria com un «bumerang». Ells mateixos s'han dirigit als americans per tal de veure si aquests s'explicaven el mecanisme d'acció i si aconseguien una sistematització més concreta de les normes d'aplicació. La cosa està en estudi i n'hi ha per temps.

e) Les pràctiques pre-anestèsiques que amb gran misteri afirmen haver descobert Renchnick i Gemperle formen grup amb les que s'apliquen en qualsevol medi hospitalari occidental —luminal, dolantina, fenergan—. No podem menys que somriure amb la idea —que insinuen els dos suïssos— que el metge xinès cirurgia i psicòleg s'acosti a cada malalt que hom ha d'operar i li digui a cau d'orella: —Per Mao! Resisteix! Somriu quan et preguntin! Digues que no et fan mal encara que te'n faci.

f) Creiem que Renchnick i Gemperle han escrit el que han escrit per tal de forjar-se una «primera», encara que sigui negativa, per tal de catapultar-se a la fama.

I que «Gaceta Ilustrada» els hi ha publicat per treure's un xic l'espina de no haver tingut ningú a Xina què els hi podés fer uns articles parions als magnífics de Miquel de la Quadra Salcedo a «La Actualidad Española», de Baltasar Porcel a «Destino» i especialment del doctor Lentini a «Jano».

g) Com veiem, l'acupuntura és una pràctica interessantíssima, però que no resol tots els problemes. Negar la seva eficàcia és una ximpleria. Creure que és la panacea universal és una tonteria més gran encara.

Nosaltres hem vist extirpar dintre d'un quiròfan d'un hospital de Shangai i des de tres pams de distància, un tumor, enganxat al cervell i sense altra anestèsia que l'acupuntura. En canvi, en el quiròfan del costat, un altre malalt a qui li extirpaven l'estómac va demanar una anestèsia injectada ja que la produïda per l'acupuntura no era suficient. Per tant la suggestió, especialment en els orientals, pot tenir una influència indiscutible, però absolutament insuficient per portar a terme una intervenció de transcendència.

L'anestèsia per acupuntura és vàlida i indiscutible, encara que a vegades resulti insuficient.

Canviem de tema. Després de la crisi mantinguda amb els nostres acompanyants en quant a ideologies, comportaments i posicions, les nostres relacions van millorar bastant i aleshores es crearen les amistats particulars. Tinc de convenir que amb mi i amb la meua esposa va haver-hi especials atencions, tant si es caminava massa —a judici d'ells— com si l'enfilar-se pels corriols i escales de Su-Zoh fos realment una cosa perillosa per al miocard. I és que Su-Zoh com Hangtcheou són llocs fabulosos en quant a bellesa floral, lacustre i colorista.

A Su-Zoh és important la seva pagoda inclinada —com la torre de Pisa— i que pel que ens diuen ja va ésser construïda desafiant les lleis de la gravetat.

També van quedar tots preocupats quan es va parlar de marxar de Shangai per anar a Pekin. Amb l'experiència del tren de Canton a Huangtcheou jo em vaig sangrar en salut i amb molta anticipació em vaig enterar de quina mena d'avió ens havia de transportar.

En saber que era un tetrareactor Yluschine 64, d'origen rus, vaig assaltar a Huan i li vaig assegurar que era un avió molt ben presuritzat —cosa que és absolutament certa— i tenia gran experiència per haver-hi volat —cosa que era absolutament falsa—. Em miraren amb recel i Tchai va repetir-me que tenien de vetllar per la meua salut i que, malgrat tothom s'ha de morir un dia o altre, ells no obstant tenien ordres de fer tot el possible per a que jo no em morís dintre de la República Popular de Xina, ja que això podria donar lloc a suspicàcies dintre d'Espanya i després en la premsa a tot Europa, i això s'havia d'evitar a tota costa.

Quan ja va ésser decidit que ja podia volar, va arribar, després, el dia de la sortida de Shangai (o Xang-hai que és com